

ARTYKUŁY

Problem kwotowej wartości przedmiotu czynności wykonawczej jako znamienia czynu zabronionego

DOI: 10.53024/2.3.55.2024

JAN SOBIECH*

Streszczenie

Niniejszy artykuł dotyczy problematyki wartości przedmiotu czynności wykonawczej jako znamienia czynu zabronionego. Autor analizuje, czy faktycznie jego kwotowe ujęcie jest zasadne zarówno z punktu widzenia systemowego, karnoprawnej reakcji na czyn zabroniony, jak i kwestii ekonomicznych związanych z procesami deprecjacji pieniądza. Problematyka ta staje się także istotna w kontekście kontrawencjonalizacji, która niesie za sobą skutki związane z wykonaniem kary. W kontekście powyższych rozważań wzięta pod uwagę jest także niedawna duża nowelizacja kodeksu karnego oraz kodeksu wykroczeń.

Słowa kluczowe: przestępstwo, wykroczenie, mienie, kradzież, wartość

1. WSTĘP

Celem niniejszego artykułu jest krytyczna ocena problemu stosowania kryterium kwotowej wartości przedmiotu czynności wykonawczej jako znamienia czynu zabronionego¹. Należy wszakże pamiętać, że istotna część czynów zabronionych przeciwko mieniu została poddana kontrawencjonalizacji w oparciu o sztywne kryterium kwotowe, tworząc tzw. czyny przepołowione (bitypy)². W związku z powyższym czyny zabronione, których przedmiot wykonawczy nie przekracza wartości 800 zł (wcześniej 500 zł), są wykroczeniami, a w przypadku przekroczenia

* Jan Sobiech – doktor nauk społecznych w zakresie nauk prawnych oraz nauk o polityce. Asesor sądowy w II Wydziale Karnym Sądu Rejonowego w Lipnie; ORCID: 0000-0002-7242-9530.

¹ Fakt, że przedmiot czynności wykonawczej ma charakter materialny, a nie normatywny, sytuuje go jako znamię strony przedmiotowej przestępstwa. J. Lachowski, A. Marek, *Prawo karne. Zarys problematyki*, Warszawa 2021, s. 83-84.

² Należą do nich następujące czyny zabronione: kradzież, kradzież leśna (drzewa z lasu), przywłaszczenie, paserstwo, niszczenie lub uszkodzenie cudzej rzeczy.

tej granicy stają się one przestępstwami. Tego rodzaju systemowa zmiana weszła w życie z dniem 15.11.2018 r.³ i wyparła stosowane od 09.11.2013 r. kryterium oparte na $\frac{1}{4}$ minimalnego wynagrodzenia za pracę⁴. Z dniem 01.10.2023 r. próg ten został „zwaloryzowany” i ustalony na 800 zł⁵. W związku ze skupieniem się na analizie tego znamienia na boku pozostawione zostaną kontrowersje związane z innymi uwarunkowaniami przedmiotowo-podmiotowymi związanymi z czynami przepołowionymi, dotyczącymi choćby kwestii społecznej szkodliwości czynu, a także faktu, iż *de facto* do przypisania zamiaru sprawcy wystarczy jedynie realizacja znamienia o charakterze obiektywnym, a więc właśnie wartości przedmiotu wykonawczego czynu⁶.

Artykuł ma zatem na celu ukazanie problematyki czynów przepołowionych w kontekście umieszczenia sztywnej granicy 800 zł rozgraniczającej przestępstwo od wykroczenia, a także istotnych konsekwencji z tym związanych. Pozostawiając na boku szereg rozważań o charakterze doktrynalnym, autor ma zamiar przede wszystkim poddać krytycznej ewaluacji dwie ściśle związane ze sobą płaszczyzny: karno-materialną oraz ekonomiczną. Skorelowana z tymi rozważaniami teza stanowi, że w warunkach ciągłej deprecjacji pieniądza następuje realne przesuwanie się granicy rozgraniczającej przestępstwo od wykroczenia, co skutkuje klasyfikacją coraz większej części czynów zabronionych jako przestępstwa. W związku z powyższym reakcją ustawodawcy powinno być takie uregulowanie tej kwestii, aby urealnić tę granicę względem rzeczywistych wynagrodzeń występujących w gospodarce czy też wartości nabywczej pieniądza. W przeciwnym razie ciągle przesuwanie się tej granicy niewątpliwie będzie stało w sprzeczności z doktrynalnymi założeniami racjonalnego ustawodawcy.

2. ZAGADNIENIE OCENY WARTOŚCI MIENIA

Problem ustalenia wartości przedmiotu wykonawczego czynu zabronionego, stanowiącym zarazem podstawę odpowiedzialności karnej, konstytuuje niewątpliwie ważne zagadnienie. W kontekście omawianego problemu czynów przepołowionych z natury rzeczy dotyczy to styku przestępstw i wykroczeń skierowanych przeciwko mieniu. Jako tło do dalszych rozważań należy przywołać istotny wyrok SA w Warszawie z 02.12.2019 r.⁷, w którym stwierdził on, iż użycie przez sąd

³ Ustawa z dnia 4 października 2018 r. o zmianie ustawy – Kodeks wykroczeń oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2077).

⁴ Ustawa z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1247).

⁵ Art. 4 pkt 5-8 ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2600) – dalej: nowelizacja k.k. z 2022 r.

⁶ Tego rodzaju, niepozbawioną zresztą racji, krytykę prezentuje choćby Tomasz Tyburcy; por. T. Tyburcy, *Świadomość znamienia kwotowego przepołowionego czynu zabronionego*, „Internetowy Przegląd Prawniczy TBSP UJ” 2017, nr 7, s. 71-87.

⁷ II AKa 210/19, LEX nr 3069870.

orzekający w czynie przypisanym oskarżonemu przymiłka „około”, a zatem „mniej więcej, orientacyjnie, w przybliżeniu”, obok liczby wskazującej na wartość mienia, klasyfikuje zaskarżony wyrok jako orzeczenie rażąco niesprawiedliwe w rozumieniu art. 440 k.p.k.⁸ SA uznał, że rozstrzygnięcie tej treści godzi w prawdę ustaleń faktycznych, z których jednoznacznie wynika wartość przedmiotowego mienia. Wyrok tej treści narusza także w istotny sposób społeczne poczucie sprawiedliwości, gdyż nie tylko, że nie pozwala na odczytanie wartości mienia, stanowiącego przedmiot przestępstwa, ale rodzi domniemywanie, że ta wartość może być wyższa. W uzasadnieniu do wyroku SA uznał także, iż wartość mienia nie może być określona przez sąd w wyroku skazującym za pomocą przymiłka „około”, gdyż ma on charakter nazbyt przybliżony⁹. Skład orzekający stanął na stanowisku, że na sądzie pierwszej instancji spoczywa obowiązek ustalenia w sposób jednoznaczny i wyczerpujący wartości mienia, które stanowi przedmiot przestępstwa i jej wskazania w opisie czynu, który zostaje przypisany oskarżonemu.

Ocena dokonana przez SA w Warszawie nie jest nowa, bowiem już wcześniej SA w Krakowie, w wyroku z 29.11.2012 r.¹⁰, stwierdził, że nie tylko brak ustalenia, ale nawet dokonanie w wyroku nieprecyzyjnego określenia wartości przywłaszczonego mienia poprzez posłużenie się słowem „około” jest błędem i jest niedopuszczalne ze względu na powinność dokładnego oznaczenia przypisanego czynu (art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k.).

Z jednej strony faktycznie należy zgodzić się z powyższymi orzeczeniami, gdyż naczelną zasadą prawa karnego jest zasada określoności (znamion) przestępstwa (*nullum crimen sine lege*), której urzeczywistnienie znajduje się w art. 42 ust. 1 Konstytucji¹¹. Ponadto można wywieść z niej następujące wymogi dla ustawodawcy: czyn karalny musi zostać określony w sposób możliwie precyzyjny i jasny dla jednostki (*nullum crimen sine lege certa*) oraz aby przepis ustawy był interpretowany jak najściślej, w celu wykluczenia wykładni rozszerzającej i wnioskowania *per analogiam* (*nullum crimen sine lege stricta*)¹². W związku z powyższym posługiwanie się w orzeczeniu sądowym przymiłkiem „około” może stanowić naruszenie

⁸ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. Nr 89, poz. 555, ze zm.); dalej: k.p.k.

⁹ Sąd, stosując wykładnię językową, powoływał się przy tym na *Słownik języka polskiego*, t. 2, red. M. Szymczak, Warszawa 1995, s. 484 i uznawał to pojęcie jako „wchodzące w skład określeń czasu, miary itp., nadające im charakter przybliżony”.

¹⁰ II AKA 153/12, KZS 2013, nr 1, poz. 56.

¹¹ „Odpowiedzialności karnej podlega ten tylko, kto dopuścił się czynu zabronionego pod groźbą kary przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia [...]”. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483, ze zm.)

¹² Warto przy tym przywołać istotne postanowienie SN z 29.07.2009 r., I KZP 8/09, OSNKW 2009, nr 8, poz. 61, zgodnie z którym: „Zasada *nullum crimen sine lege* określa, że odpowiedzialność karną może ponieść tylko sprawca czynu zabronionego przez ustawę, nie zaś, że ustawa taka będzie zawierała opis każdego możliwego zachowania, które wyczerpuje znamiona tego czynu. Nie można zatem stawiać znaku równości pomiędzy sformułowaniem „czyn”, użytym w art. 1 § 1 k.k., a koniecznością stworzenia kompletnego ustawowego katalogu zachowań określających poszczególne czynności sprawcze realizujące znamiona typów czynów zabronionych”.

powyższych zasad i co za tym idzie prowadzić do braku pewności prawnej jednostki. W kontekście dbania o zachowanie należytych standardów konstytucyjno-gwarancyjnych dla obywatela należy zgodzić się z wnioskami zawartymi w powyższych orzeczeniach.

Rozpatrując zagadnienie od strony potencjalnego i praktycznego wpływu na bieżące sprawy sądowe, powyżej zarysowana *quasi* linia orzecznicza może mieć istotny wpływ przy rozpoznawaniu spraw karnych gospodarczych, zwłaszcza dotyczących art. 296 k.k.¹³, traktującego o tzw. przestępstwie niegospodarności¹⁴. Wskazywanie orientacyjnej wartości mienia przez prokuratorów, a następnie sędziów, w dużym stopniu wynika z niedoskonałości analiz sporządzanych przez biegłych, którzy zakreślają szkodę w nierzadko dużych widelkach. Innym bowiem problemem jest faktyczny brak możliwości precyzyjnego jej określenia np. w sytuacji, gdy mamy do czynienia z lekkomyślną inwestycją w skomplikowane produkty finansowe czy obligacje korporacyjne.

Konkluzje zawarte w orzeczeniu SA w Warszawie wpisują się w szeroko pojęty nurt o charakterze gwarancyjnym wobec oskarżonego. Są one zasadne nie tylko ze względu na ważką rolę precyzyjnego określenia wartości mienia jako fundamentalnym obowiązku orzeczniczym. Jak bowiem słusznie zauważył SA w Warszawie, kwalifikacja prawna czynu będzie determinowała, czy mamy do czynienia z wykroczeniem¹⁵, czy może przestępstwem dokonany w typie podstawowym¹⁶, uprzywilejowanym¹⁷ albo kwalifikowanym¹⁸. W związku jednak z nowelizacją k.k. z 2022 r. można przyjąć w uproszczeniu, że mamy tutaj pięć przedziałów wartości, które w dużym stopniu warunkują ustawowe zagrożenie kary przy poszczególnych typach czynu zabronionego przeciwko mieniu. Pierwszy dotyczy mienia o wartości

¹³ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. Nr 88, poz. 553, ze zm.); dalej: k.k.

¹⁴ Warto zwrócić uwagę, że zarówno w judykaturze, jak i w doktrynie rozumiane jest to szeroko, jako wyrządzenie szkody znacznej szkody materialnej pod postacią rzeczywistego uszczerbku w majątku (*damnum emergens*), a także potencjalnie utraconych zysków (*lucrum cessans*). Por. uchwała SN z 21.06.1995 r., I KZP 22/95, OSNKW 1995, nr 9-10, poz. 11; M. Kulik, *Komentarz do art. 294 k.k.*, [w:] *Kodeks karny. Komentarz aktualizowany*, red. M. Mozgawa, Warszawa 2020, teza 4. Ponadto postacie przestępstwa nadużycia zaufania z art. 296 k.k. wymagają ustalenia, czy doszło do wyrządzenia szkody (znaczej lub w wielkich rozmiarach – art. 296 § 1 i art. 296 § 3 k.k.) lub sprowadzenia bezpośredniego jej wystąpienia (art. 296 § 1a k.k.) po stronie podmiotu, którego sprawami majątkowymi lub działalnością gospodarczą zajmował się sprawca. Wyrok SN z 03.07.2019 r., V KK 256/18, LEX nr 2696885.

¹⁵ Art. 119 § 1 k.w.: „Kto kradnie lub przywłaszcza sobie cudzą rzecz ruchomą, jeżeli jej wartość nie przekracza 800 zł, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny”. Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz.U. Nr 12, poz. 114, ze zm.); dalej: k.w.

¹⁶ Art. 278 § 1 k.k.: „Kto zabiera w celu przywłaszczenia cudzą rzecz ruchomą podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5”.

¹⁷ Art. 278 § 3 k.k.: „W wypadku mniejszej wagi, sprawca [...] podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku”.

¹⁸ Art. 294 § 1 k.k.: „Kto dopuszcza się przestępstwa określonego w art. 278 § 1, 1a, 2, 3a lub 5 k.k. (kradzież i jego postacie), art. 284 § 1 lub 2 k.k. (przywłaszczenie), art. 285 § 1 k.k. (uruchomienie impulsów telefonicznych), art. 286 § 1 lub 2 k.k. (oszustwo), art. 287 § 1 k.k. (oszustwo komputerowe), art. 288 § 1 i 3 k.k. (zniszczenie cudzej rzeczy), art. 290 § 1 k.k. (kradzież drzewa z lasu) lub w art. 291 § 1 k.k. (paserstwo umyślne) w stosunku do mienia znacznej wartości, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10”.

Problem kwotowej wartości przedmiotu czynności wykonawczej jako znamienia czynu zabronionego

nieprzekraczającej 800 zł, co stanowi wykroczenie. W związku z tym, że mamy do czynienia z tzw. czynami przepołowionymi (bitypami), drugi z nich staje się już wówczas przestępstwem w typie podstawowym (powyżej 800 zł do 200 tys. zł). Trzeci stanowi już o przestępstwie w typie kwalifikowanym, w stosunku do mienia o znacznej wartości, przekraczającej 200 tys. zł do 1 mln zł (art. 294 § 1 w zw. z art. 115 § 5 k.k.)¹⁹. Czwarty, dodany w drodze nowelizacji k.k. z 2022 r., obejmuje przestępstwo w stosunku do mienia o wartości większej niż pięciokrotność kwoty określającej mienie wielkiej wartości, a więc przekraczającej 5 zł do 10 mln zł (art. 294 § 3 w zw. z art. 115 § 6 k.k.), za co grozi kara od 3 do 20 lat pozbawienia wolności. Piąty, także obowiązujący od 01.10.2023 r., dotyczy przestępstw w stosunku do mienia do wartości większej niż dziesięciokrotność kwoty określającej mienie wielkiej wartości, a więc przekraczającej 10 mln zł (art. 294 § 4 w zw. z art. 115 § 6 k.k.), za co grozi kara od 5 do 25 lat²⁰.

Nawiązując do orzeczenia SA w Warszawie, wydaje się, że bardzo precyzyjne określanie wartości mienia czy szkody ma szczególny sens zwłaszcza wtedy, gdy dany czyn zabroniony znajdzie się na granicy wspomnianych już typów: podstawowego i uprzywilejowanego albo podstawowego i kwalifikowanego. W tym pierwszym przypadku istotne będzie to wówczas, czy wartość przedmiotu wykonawczego będzie wynosiła do 800 zł, czy będzie przekraczała tę granicę i z wykroczenia stawała się przestępstwem. Ma to oczywiście doniosłe znaczenie dla zakresu odpowiedzialności karnej oskarżonego. W tych przypadkach faktycznie precyzja będzie konieczna, aby zastosować względem jednostki właściwą subsumpcję oraz potencjalnie ochronić ją przed arbitralną interpretacją ze strony organów władzy publicznej.

Warto zaznaczyć, że zarówno w poglądach doktryny, jak i judykatury, o znacznej wartości mienia, będącego przedmiotem przestępstw wymienionych w art. 294 k.k., decyduje przede wszystkim rzeczywista (rynkowa) wartość takiego mienia²¹. Ponadto wartość rzeczy, stanowiącej przedmiot czynu zabronionego, powinna być ustalona na podstawie obiektywnych kryteriów, takich jak obowiązujące cenniki czy wyliczenia biegłych²².

¹⁹ Wartości tej nie można relatywizować do czasu orzekania. Postanowienie SA w Lublinie z 22.12.1998 r., II AKz 118/98, LEX nr 62576.

²⁰ Warto zauważyć, że oba przepisy wprowadzone nowelizacją k.k. z 2022 r. (art. 294 § 3 i 4 k.k.), przy takim obostrzeniu odpowiedzialności, statuowały te przestępstwa jako zbrodnie (art. 7 § 2 k.k.).

²¹ Por. B. Michalski, *Komentarz do art. 294 k.k.*, [w:] *Kodeks karny. Część szczególna*, t. 2, red. A. Wąsek, R. Zawłocki, Warszawa 2010, s. 1266; M. Dąbrowska-Kardas, P. Kardas, *Komentarz do art. 294 § 1 k.k.*, [w:] *Kodeks karny. Część szczególna*, t. 3, red. A. Zoll, Kraków 2006, s. 482; wyrok SN z 10.10.1974 r., III KR 95/74, OSNKW 1975, nr 1, poz. 7; wyrok SA w Warszawie z 21.06.2013 r., II AKa 180/13, LEX nr 1342393.

²² I. Nowicka, *Wykroczenia będące czynami przepołowionymi w ujęciu prawnym i kryminologicznym*, Szczytno 2010, s. 56.

SA w Szczecinie, w wyroku z 16.11.2016 r.²³, uznał, że sprawcom przestępstwa z art. 284 § 1 w zw. z art. 294 § 1 k.k. należy przypisać przywłaszczenie prawa majątkowego o wartości rynkowej z chwili czynu, a nie prawa majątkowego po odliczeniu obciążeń. Te mogą mieć znaczenie przy ustalaniu wysokości odszkodowania. Jest oczywistym, że z upływem czasu każda rzecz traci na wartości przede wszystkim ze względu na jej postępujące zużycie. SA we Wrocławiu, w wyroku z 28.01.2016 r.²⁴ stwierdził z kolei, że powyższa konstatacja nie oznacza jednak, iż szkoda powinna być oceniana przez ten pryzmat, gdyż tego rodzaju deprecjacja nastąpiłaby i tak niezależnie od faktu popełnienia przestępstwa. Należy przychylić się tutaj do wrocławskiego orzeczenia, a nawet dodać, że na normalne zużycie rzeczy nakłada się jeszcze spadek wartości pieniądza związany z procesami makroekonomicznymi.

SN, w wyroku z 09.04.2003 r.²⁵, uznał, że ocena prawna czynu stanowiącego paserstwo, które zostało dokonane w warunkach nieumyślności, wymagała uwzględnienia wartości mienia będącego przedmiotem czynu. Podobnie SO we Wrocławiu, w wyroku z 19.11.2013 r.²⁶, stwierdził, iż do przypisania czynu zabronionego niezbędne jest precyzyjne ustalenie wartości rzeczy, gdyż przesądza to o kwalifikacji prawnej czynu sprawcy jako przestępstwa bądź wykroczenia, bowiem granicę między nimi wyznacza właśnie wartość przedmiotu wykonawczego²⁷.

Wobec powyższych rozważań istotny jest także moment zaistnienia określonej szkody. Ocena, jaką wartość przedstawia przedmiot wykonawczy czynu zabronionego, powinna być dokonywana na stan z chwili jego popełnienia, a nie w odniesieniu do czasu orzekania²⁸. Co więcej, SA we Wrocławiu, w wyroku z 27.03.2019 r.²⁹, słusznie stwierdził, iż znamieniem skutku czynu zabronionego z art. 294 § 1 k.k. w zw. art. 286 § 1 k.k., a więc przestępstwa oszustwa, nie jest powstanie szkody, lecz niekorzystne rozporządzenie mieniem oceniane w chwili, kiedy to rozporządzenie nastąpiło. Moment ten jest miarodajny dla oceny, czy dyspozycja o konsekwencjach rzeczowych lub obligacyjnych prowadzi do pogorszenia sytuacji majątkowej pokrzywdzonego. Tego rodzaju argumentacja jest tym bardziej wzmocniona w sytuacji, w której w gospodarce zachodzą silne procesy inflacyjne, a więc różnica pomiędzy czasem dokonania czynu zabronionego a orzekania może mieć istotny wpływ na wartość przedmiotu czynności wykonawczej, a co za tym idzie – na zakres odpowiedzialności karnej sprawcy. Ma to bowiem istotny związek

²³ II AKa 87/17, LEX nr 2418146.

²⁴ II AKa 343/15, LEX nr 2023601.

²⁵ V KK 76/03, OSNwSK 2003, nr 1, poz. 762.

²⁶ IV Ka 946/13, LEX nr 1867122.

²⁷ W przedmiotowej sprawie chodziło o tzw. paserstwo nieumyślne (art. 292 § 1 k.k./art. 122 § 2 k.w.).

²⁸ Postanowienie SA w Lublinie 29.03.1999 r., II AKz 117/98, Apel.-Lub. 1999, nr 2, poz. 16. Tak też: M. Kulik, *op. cit.*, teza 3.

²⁹ II AKa 359/18, LEX nr 2689224.

z rozważaniami poczynionymi powyżej, albowiem przyjęcie precyzyjnego czasu popełnienia czynu zabronionego w korelacji z wartością przedmiotu czynności wykonawczej, ma istotny wpływ nie tylko na to, czy dany czyn będzie stanowił wykroczenie czy przestępstwo, ale także, czy będzie dodatkowo kwalifikowany z art. 294 § 1, 3 lub 4 k.k.

3. KARNO-EKONOMICZNE IMPLIKACJE STOSOWANIA OKREŚLONEGO ZNAMIENTA WARTOŚCI PRZEDMIOTU CZYNNOŚCI WYKONAWCZEJ

W sytuacji powrotu do stosowania wskaźnika minimalnego wynagrodzenia za pracę, przy kwalifikacji typu czynu przepołowionego, oczywistym wydaje się stosowanie dyrektywy zawartej w art. 4 § 1 k.k.³⁰. W związku z powyższym, w przypadku gdy czyn został popełniony w innej dacie niż zapadło orzeczenie, należy zastosować przepisy względniejsze dla sprawcy. Dotyczy to sytuacji, gdy pomiędzy tymi datami dojdzie do kontrawencjonalizacji, co z kolei powinno skutkować zmianą kwalifikacji prawnej czynu zabronionego z przestępstwa na wykroczenie³¹. Przyczyną tego, w ówczesnym stanie prawnym, była cykliczna waloryzacja minimalnego wynagrodzenia za pracę. W praktyce sprawiała ona, że *de facto* dochodziło do sytuacji, w której sąd każdorazowo stosował przepisy korzystniejsze dla sprawcy, co z kolei było naturalną konsekwencją corocznej zmiany wskaźnika minimalnego wynagrodzenia w sytuacji, gdy orzekanie następowało w innym roku niż popełnienie czynu zabronionego.

Relevantny wzorzec mogłyby stanowić w tym kontekście przepisy zawarte w kodeksie karnym skarbowym³², w którym wskaźnik minimalnego wynagrodzenia za pracę jest stosowany jako istotny punkt odniesienia: począwszy od rozgraniczenia przestępstwa od wykroczenia³³, przez definicję małej³⁴, dużej³⁵ oraz

³⁰ Art. 4 § 1 k.k.: „Jeżeli w czasie orzekania obowiązuje ustawa inna niż w czasie popełnienia przestępstwa, stosuje się ustawę nową, jednakże należy stosować ustawę obowiązującą poprzednio, jeżeli jest względniejsza dla sprawcy”.

³¹ Por. zarysowana linia orzecznicza w tej sprawie: wyrok SN z 16.07.2014 r., III K 199/14, LEX nr 1488797; wyrok SN z 06.08.2015 r., II KK 209/14, LEX nr 1811975; wyrok SN z 09.08.2017 r., II KK 221/17, LEX nr 2337345; wyrok SN z 07.09.2017 r., IV KK 265/17, LEX nr 2376904; wyrok SN z 15.11.2017 r., IV KK 332/17, LEX nr 2401081; wyrok SN z 20.10.2020 r., V KK 424/20, LEX nr 3276438.

³² Ustawa z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz.U. Nr 83, poz. 930, ze zm.); dalej: k.k.s.

³³ Jest to tzw. ustawowy próg (art. 53 § 6 w zw. z art. 53 § 6 k.k.s.), który stosowany jest powszechnie w części szczególnej kodeksu: „Wykroczenie skarbowe jest to czyn zabroniony przez kodeks pod groźbą kary grzywny określonej kwotowo, jeżeli kwota uszczuplonej lub narażonej na uszczuplenie należności publicznoprawnej albo wartość przedmiotu czynu nie przekracza pięciokrotnej wysokości minimalnego wynagrodzenia w czasie jego popełnienia”.

³⁴ Art. 53 § 14 k.k.s.: „Mała wartość jest to wartość, która w czasie popełnienia czynu zabronionego nie przekracza dwustukrotnej wysokości minimalnego wynagrodzenia”.

³⁵ Art. 53 § 15 k.k.s.: „Duża wartość jest to wartość, która w czasie popełnienia czynu zabronionego przekracza pięćsetkrotną wysokość minimalnego wynagrodzenia”.

wielkiej³⁶ wartości, ustalenie stawki dziennej grzywny przy przestępstwach skarbowych³⁷, aż do granic kary grzywny za wykroczenie skarbowe³⁸.

Dla potrzeb niniejszego artykułu, pozostając jedynie przy zagadnieniu rozgraniczenia przestępstwa od wykroczenia, wydaje się, że rozwiązanie przyjęte w k.k.s. jest istotnie bardziej racjonalne, choć może sprawiać większe problemy zarówno organom postępowania przygotowawczego, jak i jurysdykcyjnego z punktu widzenia kwalifikacji prawnej czynu ze względu na zmianę wskaźnika minimalnego wynagrodzenia za pracę w poszczególnych latach. Wzięcie tego pod uwagę nie powinno jednak stanowić na tyle poważnej przeszkody, aby nie można było tego każdorazowo uwzględniać, skoro w postępowaniu karno-skarbowym powszechnie zajmują się tym nie tylko wyspecjalizowane finansowe organy postępowania przygotowawczego, jak naczelnicy urzędów skarbowych czy celno-skarbowych, lecz także niefinansowe organy postępowania przygotowawczego, a więc również Policja, która w końcu uczestniczy w roli oskarżyciela publicznego w postępowaniu karnym, a przede wszystkim wykroczeniowym.

Wydaje się, że posługiwanie się wskaźnikiem minimalnego wynagrodzenia za pracę jest pożądane nie tylko ze względów materialno- oraz formalnokarnych, lecz także ekonomicznych, stanowiąc pewne *equilibrium* w tym zakresie. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 20.02.2001 r.³⁹ stwierdził, iż: „Posłużenie się przez ustawodawcę pojęciem najniższego wynagrodzenia stanowi pewien kompromis między dwiema tendencjami: tendencją do kompletnej regulacji ustawowej ze wskazaniem kwot decydujących o kwalifikacji czynu a tendencją do pozostawienia sędziemu oceny konkretnego przypadku. [...] najniższe wynagrodzenie nie jest niczym innym jak oszacowaniem koszyka podstawowych dóbr konsumpcyjnych, niezbędnych do życia. Zawartość tego koszyka pozostaje w zasadzie stała; realna wartość także się nie zmienia. Rośnie natomiast wartość nominalna. Wskazanie jej aktualnej wysokości to kwestia faktów”.

Wobec nasilonych procesów inflacyjnych i postępującą deprecjacją pieniądza kryterium to jest tym bardziej istotne, aby następowała niejako automatyczna

³⁶ Art. 53 § 16 k.k.s.: „Wielka wartość jest to wartość, która w czasie popełnienia czynu zabronionego przekracza tysiąckrotną wysokość minimalnego wynagrodzenia”. Z kolei przestępstwo skarbowe skierowane przeciwko istotnym interesom finansowym państwa polskiego jest to takie, które zagraża Skarbowi Państwa powstaniem uszczerbku finansowemu w wysokości co najmniej dziesięciokrotności wielkiej wartości (art. 53 § 11 k.k.s.).

³⁷ Art. 23 § 3 k.k.s.: „Ustalając stawkę dzienną, sąd bierze pod uwagę dochody sprawcy, jego warunki osobiste, rodzinne, stosunki majątkowe i możliwości zarobkowe; stawka dzienna nie może być niższa od jednej trzydziestej części minimalnego wynagrodzenia ani też przekraczać jej czterystukrotności”.

³⁸ Art. 48 § 1 k.k.s.: „Kara grzywny może być wymierzona w granicach od jednej dziesiątej do dwudziestokrotnej wysokości minimalnego wynagrodzenia, chyba że kodeks stanowi inaczej”. Wskaźnik ten wyznacza także granicę kary grzywny możliwej do nałożenia w drodze mandatu karnego do pięciokrotności minimalnego wynagrodzenia (art. 48 § 2 k.k.s.), a w przypadku wyroku nakazowego – do dziesięciokrotności minimalnego wynagrodzenia (art. 48 § 3 k.k.s.).

³⁹ P 2/00, OTK ZU z 2001 r., nr 2, poz. 32.

Problem kwotowej wartości przedmiotu czynności wykonawczej jako znamienia czynu zabronionego

waloryzacja wartości nabywczej pieniądza⁴⁰. Oczywiście nie będzie ona idealna, bowiem ujęcie minimalnego wynagrodzenia za pracę jest ustalane sztywno *de facto* decyzją władzy wykonawczej, jednak jest ono sukcesywnie podnoszone i to nawet wyżej niż o wskaźnik inflacji⁴¹. Pozostawienie sztywnego kryterium kwotowego oznaczałoby konieczność jego ciągłego waloryzowania w drodze ustawy, jak to miało choćby ostatnio miejsce w drodze nowelizacji k.k. z 2022 r., co nie tylko nie przyczyniałoby się do stabilności prawa, ale także sprawiało, że przez długie okresy jego relacja do minimalnego wynagrodzenia byłaby oderwana od warunków rynkowych.

Pewnego rodzaju pośrednią możliwością byłoby wprowadzenie kryterium przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w danym roku budżetowym/kalendarzowym ogłaszane przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), które także odzwierciedla pewne zmiany wartości nabywczej pieniądza w korelacji z poziomem zamożności społeczeństwa, również uwzględniając dynamikę cen⁴². Wskaźnik ten jednak posiada dwa podstawowe mankamenty. Po pierwsze, siłą rzeczy, musiałby być on ustalany na dany rok kalendarzowy niejako prawie z rocznym opóźnieniem, bowiem, dla przykładu, obwieszczenie w sprawie przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w 2022 r. i w drugim półroczu 2022 r. zostało opublikowane 17 lutego 2023 r.⁴³ Po drugie, wskaźnik ten odzwierciedla realne (przeciętne) dochody jedynie osób pracujących w przedsiębiorstwach zatrudniających powyżej 9 osób, a więc nie dotyczy m.in. mikro-przedsiębiorców,

⁴⁰ W lutym 2023 r. wskaźnik inflacji w Polsce wyniósł 18,4% r/r, co stanowiło rekord od 1996 r. GUS, *Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w lutym 2023 roku*, [w:] <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/wskazniki-cen/wskazniki-cen-towarow-i-uslug-konsumpcyjnych-w-lutym-2023-roku,2,136.html> (dostęp: 06.10.2023 r.). Z kolei tzw. skumulowana wartość inflacji w latach 2022–2025, według projekcji NBP z marca 2023 r., może wynieść 40%, a nawet 48%, jeśli dojdzie do nowych impulsów proinflacyjnych. D. Szymański, *Polacy mogą zostać uderzeni inflacją rządu aż 48 proc.*, <https://www.money.pl/gospodarka/polacy-moga-zostac-uderzeni-inflacja-rzedu-az-48-proc-6899687068011424a.html> (dostęp: 06.10.2023 r.).

⁴¹ Minimalne wynagrodzenie od 1 stycznia 2024 r. zostało ustalone na poziomie 4242 zł, co stanowi wzrost o 21,5% r/r. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 września 2023 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia z pracą oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2024 r. (Dz.U. poz. 1893).

⁴² W czasach jeszcze wyższej, bo hiperinflacji na początku transformacji ustrojowej SN w uchwale 7 sędziów uznał to kryterium za optymalne w odniesieniu do ustalenia „mienia znacznej wartości”: „Porównując więc kwotowe ustalenia mienia znacznej wartości w chwili wejścia w życie kodeksu karnego (tj. 01.01.1970 r.), z przeciętną miesięczną w tym czasie płacą i zachowując ten właśnie punkt odniesienia jako najbardziej racjonalny w aktualnym systemie ekonomicznym, wydaje się, że jest słuszne zachowanie i tej wzajemnej relacji pomiędzy przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniem a „mieniem znacznej wartości” przy ustaleniu podstawowego kryterium tego pojęcia w obecnej sytuacji gospodarczej i prawnej”. Uchwała SN z 12.10.1990 r., V KZP 27/90, OSNKW 1991, nr 4-6, poz. 13.

⁴³ GUS, *Obwieszczenie w sprawie przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w 2022 r. i w drugim półroczu 2022 r.*, <https://stat.gov.pl/sygnalne/komunikaty-i-obwieszczenia/lista-komunikatow-i-obwieszczen/obwieszczenie-w-sprawie-przecietnego-wynagrodzenia-miesiecznego-w-gospodarce-narodowej-w-2022-r-i-w-drugim-polroczu-2022-r-,276,10.html> (dostęp: 06.10.2023 r.).

w związku z czym obejmuje ok. 38% pracowników⁴⁴. Z tego też względu byłby on problematyczny do wprowadzenia.

W tym miejscu należałoby także odnotować problem braku realnej waloryzacji progu konstytuującego mienie znacznej⁴⁵ oraz wielkiej⁴⁶ wartości. Pozostają one niezmienione od 2010 r.⁴⁷ Co istotne, przed tą nowelizacją k.k., były one także relatywizowane do wysokości tzw. najniższego miesięcznego wynagrodzenia, co wskazywało na zamiar ustawodawcy waloryzacji tych wartości w zależności od sytuacji makroekonomicznej państwa oraz siły nabywczej pieniądza⁴⁸. Jak już była o tym mowa, nowelizacja k.k. z 2022 r. przełamuje jednak ten trend i dodaje art. 294 § 3 k.k., zgodnie z którym dokonanie kradzieży, zniszczenia mienia czy też oszustwa w stosunku do mienia o wartości większej niż pięciokrotność kwoty określającej mienie wielkiej wartości (czyli ponad 5 mln zł), podlega karze pozbawienia wolności od 3 do 20 lat. Nadto w przypadku przekroczenia dziesięciokrotności tego progu (a więc ponad 10 mln zł), sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 5 do 25 lat (dodany art. 294 § 4 k.k.)⁴⁹.

Poza kwestią art. 294 k.k. w tym kontekście należy zwrócić uwagę także na wspomniany art. 296 § 1 k.k., określający przestępstwo wyrządzenia szkody w obrocie gospodarczym⁵⁰. Podstawowym znamieniem tego czynu zabronionego jest wyrządzenie znacznej szkody majątkowej, a więc przekraczającej próg kwotowy 200 tys. zł. Jeżeli sprawca wyrządza szkodę majątkową w wielkich rozmiarach, a więc przekraczających 1 mln zł, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10 (art. 296 § 3 k.k.). Warto zauważyć, że zachodzi tutaj ciekawa dychotomia, bowiem, pomijając kwestię nieumyślnego działania (art. 296 § 4 k.k.), jeśli uszczerbek majątkowy nie osiągnie rozmiaru co najmniej znacznej szkody, nie dochodzi w ogóle do popełnienia przestępstwa. Nie ma tu także mowy o żadnym

⁴⁴ D. Słowski, *Oczyściliśmy dane GUS o wynagrodzeniach. Oto prawda o zarobkach*, „Business Insider” z 23.08.2022 r., <https://businessinsider.com.pl/twoje-pieniadze/praca/przecietne-wynagrodzenie-w-lipcu-2022-r-oczyscilismy-dane-gus/6cel702> (dostęp: 06.10.2023 r.).

⁴⁵ Art. 115 § 5 k.k.: „Mieniem znacznej wartości jest mienie, którego wartość w czasie popełnienia czynu zabronionego przekracza 200 000 złotych”. Art. 115 § 7 k.k.: „Przepis § 5 stosuje się odpowiednio do określenia *znaczna szkoda* oraz określenia *wartość lub łączna wartość jest znaczna*”.

⁴⁶ Art. 115 § 6 k.k.: „Mieniem wielkiej wartości jest mienie, którego wartość w czasie popełnienia czynu zabronionego przekracza 1 000 000 złotych”. Art. 115 § 8 k.k.: „Przepis § 6 stosuje się odpowiednio do określenia *szkoda w wielkich rozmiarach*”.

⁴⁷ Zostały one ustanowione w drodze art. 1 pkt 22 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy – Kodeks karny wykonawczy, ustawy – Kodeks karny skarbowy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 206, poz. 1589, ze zm.), która weszła w życie 08.06.2010 r.

⁴⁸ W przypadku mienia znacznej wartości była to 200-krotność, a w przypadku mienia wielkiej wartości – 1000-krotność wysokości najniższego miesięcznego wynagrodzenia.

⁴⁹ Nowelizacja k.k. z 2022 r. podobne rozwiązanie wprowadziła w nowym art. 306b k.k. w relacji choćby do art. 296 § 1 i 2 k.k.

⁵⁰ Art. 296 § 1 k.k.: „Kto, będąc obowiązany na podstawie przepisu ustawy, decyzji właściwego organu lub umowy do zajmowania się sprawami majątkowymi lub działalnością gospodarczą osoby fizycznej, prawnej albo jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, przez nadużycie udzielonych mu uprawnień lub niedopełnienie ciążącego na nim obowiązku, wyrządza jej znaczną szkodę majątkową, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5”.

przepełnieniu z wykroczeniem. Można zatem dojść do konstatacji, iż nawet w przypadku działania umyślnego, którego skutkiem jest wyrządzenie szkody majątkowej o wartości do 200 tys. zł, nie będzie stanowił to żadnego czynu zabronionego. Inną kwestią jest, że ustawodawca, decydując się na sztywne (kwotowe) określenie ram przestępstw gospodarczych w k.k. w oderwaniu od aktualnej sytuacji ekonomicznej, doprowadza do ich nadmiernej penalizacji, co nie tylko ogranicza swobodę menedżerów spółek, ale także potencjalnie hamuje rozwój gospodarczy⁵¹.

4. PODSUMOWANIE

Rozważana w artykule problematyka kwotowej wartości przedmiotu czynności wykonawczej jako znamienia czynu zabronionego niewątpliwie stanowi istotne zagadnienie, zarówno ze ściśle prawnokarnego, jak i ekonomicznego punktu widzenia. W ramach postulatów *de lege ferenda* wspomniana już część doktryny sugeruje likwidację czynów przepełnionych, proponując różne rozwiązania. Jednym z nich byłaby swoista inkorporacja wykroczeń przez przestępstwa, statuując je jako pewnego rodzaju podkategorię wypadku mniejszej wagi z art. 278 § 3 k.k. W ten sposób sąd miałby szersze możliwości orzekania w ramach dyrektywy wymiaru kary z art. 53 § 1 k.k., co miałyby prowadzić do uelastycznienia i tym samym indywidualizacji reakcji karnoprawnej na poszczególne czyny zabronione⁵².

Rozwiązanie to, jakkolwiek zwiększające autonomię decyzyjną sędziego, wydaje się jednak nadmiernie zindywidualizowane i niedookreślone. Pojęcie „mniejszej wagi”, jakkolwiek opisane w orzecznictwie, skupia się bowiem przede wszystkim na stopniu społecznej szkodliwości czynu z art. 115 § 2 k.k.⁵³, jednak część judykatury wskazuje choćby, że chuligański charakter czynu nie musi być najważniejszą determinantą zastosowania tego przypadku⁵⁴ czy też okolicznością wpływającą na stopień społecznej szkodliwości czynu nie może być również uznany fakt naprawienia przez sprawcę wyrządzonej przestępstwem szkody (mimo dyrektywy zawartej w art. 53 § 2 k.k.)⁵⁵.

Mając na względzie rozważania i częściowe wnioski poczynione powyżej, zasadne wydaje się jednak pozostawienie czynów przepełnionych przy zastosowaniu istotnych modyfikacji relatywizujących znamień wartości przedmiotu czynności wykonawczej. Jak to zostało już wspomniane, pierwszym rozwiązaniem mogłoby być

⁵¹ Por. M. Karasińska, R. Karbowniczek, *Mienie znacznej i wielkiej wartości – co dalej w czasach galopującej inflacji?*, Prawo.pl z 02.05.2022 r., <https://www.prawo.pl/prawnicy-sady/mienie-znacznej-i-wielkiej-wartosci-w-prawie-karnym,514895.html> (dostęp: 06.10.2023 r.).

⁵² Więcej na ten temat por. K. Fila, *Porównanie struktury dogmatycznej występku i wykroczenia w kontekście użyteczności konstrukcji czynów przepełnionych*, „Palestra” 2020, t. 65, nr 2, s. 16-18.

⁵³ Por. wyrok SN z 21.06.2017 r., II KK 98/17, OSNKW 2017, nr 11, poz. 64.

⁵⁴ Por. postanowienie SN z 16.10.2018 r., IV KK 414/18, LEX nr 2575519.

⁵⁵ Por. postanowienie SN z 07.06.2017 r., III KK 118/17, LEX nr 2350659.

powrót do progu $\frac{1}{4}$ minimalnego wynagrodzenia za pracę, które jest corocznie urealniane i pozostające w pewnym związku z realiami makroekonomicznymi, w tym przede wszystkim wartością pieniądza, zwłaszcza w dobie wysokiej inflacji. Drugą, być może nawet lepszą możliwością, bowiem uniezależnioną od arbitralnej decyzji władzy wykonawczej, mogłoby być tego rodzaju powiązanie tym razem z przeciętnym wynagrodzeniem z pracę, np. za 3. kwartał roku poprzedniego, które także, w warunkach wzrostu gospodarczego, ulega ciągłemu zwiększeniu, jednak oparte jest wyłącznie o wskaźniki ekonomiczno-statystyczne. Oba rozwiązania stanowią jednak zdecydowane lepsze rozwiązanie systemowe niż okazjonalne waloryzowane progu kwotowego, jak to ma miejsce choćby w drodze ostatniej nowelizacji k.k. z 2022 r., pozostające *de facto* wyłącznie w gestii władzy ustawodawczej, będącej w aktualnym systemie politycznym zazwyczaj zapleczem parlamentarnym rządu.

BIBLIOGRAFIA

Akty prawne

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483, ze zm.).
Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz.U. Nr 12, poz. 114, ze zm.).
Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. Nr 88, poz. 553, ze zm.).
Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. Nr 89, poz. 555, ze zm.).
Ustawa z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz.U. Nr 83, poz. 930, ze zm.).
Ustawa z dnia 5 listopada 2009 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy – Kodeks karny wykonawczy, ustawy – Kodeks karny skarbowy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 206, poz. 1589, ze zm.).
Ustawa z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1247).
Ustawa z dnia 4 października 2018 r. o zmianie ustawy – Kodeks wykroczeń oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2077).
Ustawa z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2600).
Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 września 2023 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia z pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2024 r. (Dz.U. poz. 1893).

Literatura

- Dąbrowska-Kardas M., Kardas P., *Komentarz do art. 294 § 1 k.k.*, [w:] *Kodeks karny. Część szczególna*, t. 3, red. Zoll A., Kraków 2006.
Fila K., *Porównanie struktury dogmatycznej występku i wykroczenia w kontekście użyteczności konstrukcji czynów przepołowionych*, „Palestra” 2020, t. 62, nr 2.
Kulik M., *Komentarz do art. 294 k.k.*, [w:] *Kodeks karny. Komentarz aktualizowany*, red. Mozgawa M., Warszawa 2020.
Lachowski J., Marek A., *Prawo karne. Zarys problematyki*, Warszawa 2021.
Michalski B., *Komentarz do art. 294 k.k.*, [w:] *Kodeks karny. Część szczególna*, t. 2, red. Wąsek A., Zawłocki R., Warszawa 2010.

Problem kwotowej wartości przedmiotu czynności wykonawczej jako znamienia czynu zabronionego

Nowicka I., *Wykroczenia będące czynami przepołowionymi w ujęciu prawnym i kryminologicznym*, Szczytno 2010.

Słownik języka polskiego, t. 2, red. Szymczak M., Warszawa 1995.

Tyburcy T., *Świadomość znamienia kwotowego przepołowionego czynu zabronionego*, „Internetowy Przegląd Prawniczy TBSP UJ” 2017, nr 7.

Orzeczenia

- Wyrok TK z 20.02.2001 r., P 2/00, OTK ZU 2001, nr 2, poz. 32.
Wyrok SN z 10.10.1974 r., III KR 95/74, OSNKW 1975, nr 1, poz. 7.
Uchwała SN z 12.10.1990 r., V KZP 27/90, OSNKW 1991, nr 4-6, poz. 13.
Uchwała SN z 21.06.1995 r., I KZP 22/95, OSNKW 1995, nr 9-10, poz. 11.
Wyrok SN z 16.07.2014 r., III K 199/14, LEX nr 1488797.
Wyrok SN z 06.08.2015 r., II KK 209/14, LEX nr 1811975.
Wyrok SN z 21.06.2017 r., II KK 98/17, OSNKW 2017, nr 11, poz. 64.
Wyrok SN z 09.08.2017 r., II KK 221/17, LEX nr 2337345.
Wyrok SN z 07.09.2017 r., IV KK 265/17, LEX nr 2376904.
Wyrok SN z 15.11.2017 r., IV KK 332/17, LEX nr 2401081.
Wyrok SN z 03.07.2019 r., V KK 256/18, LEX nr 2696885.
Wyrok SN z 20.10.2020 r., V KK 424/20, LEX nr 3276438.
Wyrok SA w Krakowie z 29.11.2012 r., II AKa 153/12, KZS 2013, nr 1, poz. 56.
Postanowienie SN z 07.06.2017 r., III KK 118/17, LEX nr 2350659.
Postanowienie SN z 16.10.2018 r., IV KK 414/18, LEX nr 2575519.
Postanowienie SN z 29.07.2009 r., I KZP 8/09, OSNKW 2009, nr 8, poz. 61.
Wyrok SA w Warszawie z 21.06.2013 r., II AKa 180/13, LEX nr 1342393.
Wyrok SA we Wrocławiu z 28.01.2016 r., II AKa 343/15, LEX nr 2023601.
Wyrok SA w Szczecinie z 16.11.2017 r., II AKa 87/17, LEX nr 2418146.
Wyrok SA we Wrocławiu z 27.03.2019 r., II AKa 359/18, LEX nr 2689224.
Wyrok SA w Warszawie z 02.12.2019 r., II AKa 210/19, LEX nr 3069870.
Wyrok SO we Wrocławiu z 19.11.2013 r., IV Ka 946/13, LEX nr 1867122.
Wyrok SO w Warszawie z 25.03.2019 r., XVIII K 310/18, niepubl.
Postanowienie SA w Lublinie z 22.12.1998 r., II AKz 118/98, LEX nr 62576.
Postanowienie SA w Lublinie z 29.03.1999 r., II AKz 117/98, Apel.-Lub. 1999, nr 2, poz. 16.

Inne źródła

GUS, *Obwieszczenie w sprawie przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w 2022 r. i w drugim półroczu 2022 r.*, <https://stat.gov.pl/sygnalne/komunikaty-i-obwieszczenia/lista-komunikatow-i-obwieszczen/obwieszczenie-w-sprawie-przecietnego-wynagrodzenia-miesiecznego-w-gospodarce-narodowej-w-2022-r-i-w-drugim-polroczu-2022-r-,276,10.html> (dostęp: 06.10.2023 r.)

GUS, *Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w lutym 2023 roku*, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/wskazniki-cen/wskazniki-cen-towarow-i-uslug-konsumpcyjnych-w-lutym-2023-roku,2,136.html> (dostęp: 06.10.2023 r.)

Karasińska M., Karbowniczek R., *Mienie znacznej i wielkiej wartości – co dalej w czasach galopującej inflacji?*, Prawo.pl z 02.05.2022 r., [w:] <https://www.prawo.pl/prawnicy-sady/mienie-znacznej-i-wielkiej-wartosci-w-prawie-karnym,514895.html> (dostęp: 06.10.2023 r.).

Jan Sobiech

Słomski D., „Oczyściliśmy dane GUS o wynagrodzeniach. Oto prawda o zarobkach, Business Insider z 23.08.2022 r., <https://businessinsider.com.pl/twoje-pieniadze/praca/przecietne-wynagrodzenie-w-lipcu-2022-r-oczyscilismy-dane-gus/6cel702> (dostęp: 06.10.2023 r.).
Szymański D., *Polacy mogą zostać uderzeni inflacją rządu aż 48 proc.*, <https://www.money.pl/gospodarka/polacy-moga-zostac-uderzeni-inflacja-rzedu-az-48-proc-6899687068011424a.html> (dostęp: 06.10.2023 r.).

The problem of the quantitative value of the executive object as a hallmark of the prohibited act

Summary

This article deals with the issue of value of an executive object as a characteristic of a forbidden act. The author examines whether, in fact, its quantification is justified both from the systemic point of view, the criminal-legal reaction to the criminal act, and economic issues related to the processes of monetary depreciation. These issues also become relevant in the context of counter-legalization, which has consequences related to the execution of punishment. In the context of the above considerations, the recent major revision of the Criminal Code and the Misdemeanor Code is also considered.

Keywords: crime, misdemeanor, property, theft, value